

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 8. marca 2007*

Vo veci C-45/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania na základe článku 234 ES, podaný rozhodnutím Finanzgericht des Landes Brandenburg (Nemecko) z 9. novembra 2005 a doručený Súdnemu dvoru 30. januára 2006, ktorý súvisí s konaním:

Campina GmbH & Co., predtým TUFFI Campina emzett GmbH,

proti

Hauptzollamt Frankfurt (Oder),

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory R. Schintgen, sudcovia M. Ilešič (spravodajca) a E. Levits,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- grécka vláda, v zastúpení: G. Kanellopoulos a S. Papaioannou, splnomocnení zástupcovia,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Schiefferer a C. Cattabriga, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka primeranosti článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia Komisie (EHS) č. 536/93 z 9. marca 1993, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie dodatočného poplatku pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 57, s. 12), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1001/98 z 13. mája 1998 (Ú. v. ES L 142, s. 22, ďalej len „nariadenie č. 536/93“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Campina GmbH & Co., pôvodne TUFFI Campina emzett GmbH (ďalej len „Campina“), ako univerzálnym právnym nástupcom podniku na spracovanie a nákup mlieka Meierei-Zentrale GmbH (ďalej len „MZ“), a Hauptzollamt Frankfurt (Oder), ktorého predmetom je minimálne prekročenie lehoty na oznámenie zoznamu výkazov (ďalej len „oznámenie“).

Právny rámec Spoločenstva

- 3 Článok 3 ods. 2 prvý pododsek nariadenia č. 536/93 stanovuje:

„Pred 15. májom každého roku kupujúci oznámi príslušnému orgánu členského štátu zoznam výkazov vyhotovených pre každého výrobcu alebo, prípadne, podľa rozhodnutia členského štátu celkové množstvo, korigované množstvo v súlade

s článkom 2 ods. 2 a priemerný obsah mliečneho tuku a/alebo tuku v mliečnom ekvivalente, ktoré mu boli dodané výrobcami, ako aj sumu individuálnych referenčných množstiev a priemerný reprezentatívny obsah tuku, ktorými disponujú títo výrobcovia.“ *[neoficiálny preklad]*

- 4 Článok 3 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 536/93 vo svojom pôvodnom znení uvádzal:

„V prípade nedodržania lehoty sa kupujúcemu uloží administratívna pokuta vo výške sumy splatného poplatku za 0,1 % prekročenie množstiev mlieka a mliečneho ekvivalentu, ktoré mu boli dodané výrobcami. Táto administratívna pokuta nesmie byť vyššia ako 20 000 ecu.“ *[neoficiálny preklad]*

- 5 Rozsudkom zo 6. júla 2000, Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen (C-356/97, Zb. s. I-5461), Súdny dvor určil, že toto posledné ustanovenie nie je primerané.
- 6 Medzičasom Komisia Európskych spoločenstiev prijala nariadenie č. 1001/98. Jeho článok 1 stanovuje:

„Článok 3 ods. 2 druhý pododsek nariadenia (EHS) č. 536/93 sa nahrádza týmto textom:

,V prípade nedodržania lehoty sa kupujúcemu uloží administratívna pokuta, ktorej výška sa vypočíta takto:

- ak oznámenie uvedené v prvom odseku je urobené pred 1. júnom, administratívna pokuta je vo výške sumy splatného poplatku za 0,1 % prekročenie množstiev mlieka a mliečneho ekvivalentu, ktoré mu boli dodané výrobcami. Táto administratívna pokuta nesmie byť nižšia ako 500 ecu a vyššia ako 20 000 ecu,

—“ [*neoficiálny preklad*]

- 7 Článok 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1392/2001 z 9. júla 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92, ktorým sa zaviedol dodatočný poplatok pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov (Ú. v. EÚ L 187, s. 19, Mim. vyd. 03/033, s. 104), uvádza:

.....

3. ... sa od nákupcov, ktorí nedodržia časový limit uvedený v odseku 2, bude požadovať zaplatiť čiastku rovnajúcu sa dani [poplatku — *neoficiálny preklad*] splatného za 0,01 % prekročenie množstiev mlieka a mliečneho ekvivalentu, ktorý im

dodali výrobcovia, za každý kalendárny deň omeškania. ... Táto čiastka nesmie byť nižšia ako 100 eur a ani vyššia ako 100 000 eur.

...“

- 8 Článok 2 ods. 2 druhá veta nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, s. 1, Mim. vyd. 01/001 s. 340) stanovuje:

„... V prípade následnej zmeny a doplnenia ustanovení, ktoré ukladajú správne sankcie a sú upravené v právnych predpisoch spoločenstva, sa retroaktívne uplatnia menej prísne ustanovenia.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 9 MZ predložilo prostredníctvom tlačiva podpísaného 17. mája 1999 a doručeného toho istého dňa Hauptzollamt Cottbus (ďalej len „HZA“) oznámenie o množstvách mlieka, ktoré boli dodané výrobcami v priebehu zdaňovacieho obdobia 1998 — 1999.
- 10 Rub tohto tlačiva obsahuje zmienku o tom, že toto oznámenie musí byť doručené HZA-u najneskôr 14. mája. Keďže uvedené oznámenie bolo doručené o tri dni neskôr, HZA na základe článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 563/93

rozhodlo tak, že nedodržanie takto stanovenej lehoty si vyžiadalo uloženie administratívnej pokuty vo výške, ktorá zodpovedá splatnému poplatku za prekročenie 0,1 % množstva mlieka a mliečneho ekvivalentu dodaných výrobcami. Na základe údajov, ktoré poskytlo MZ o množstve dodaného mlieka, a vzhľadom na hranicu 20 000 ecu dosiahla teda uložená administratívna pokuta výšku 39 116,60 DEM.

- 11 MZ podalo sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu, ako aj návrh na odloženie jeho výkonu. MZ tvrdilo, že spolupracovník, ktorému zverilo úlohy týkajúce sa vypracovania, ako aj zaslania oznámení, bol 14. mája 1999 pracovne preťažený, pretože musel tiež dodržať iné dôležité lehoty. Keďže 14. mája 1999 bol piatok, oznámenie bolo odovzdané HZA-u nasledujúci pracovný deň, to znamená 17. mája 1999.
- 12 Z týchto dôvodov podľa MZ, aj keď HZA nedostalo oznámenie v stanovený deň, prekročenie lehoty je minimálne, lebo HZA sa ním mohlo začať zaoberať najskôr 17. mája 1999, a preto prekročenie nemalo žiadne dôsledky. MZ z toho vyvodilo, že administratívna pokuta, ktorá jej bola uložená, bola neprimeraná vzhľadom na zistené prekročenie lehoty.
- 13 Po tom, ako odmietlo vyhovieť návrhu na odloženie výkonu svojho rozhodnutia, HZA prerušilo konanie o sťažnosti až dovtedy, kým Súdny dvor Európskych spoločnstiev nerozhodne v už citovanej veci Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen.
- 14 Následne HZA rozhodnutím zo 4. júla 2001 zamietlo sťažnosť MZ ako nedôvodnú. Vychádzajúc z článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 536/93, HZA

zdôraznilo na jednej strane, že v zmysle tohto ustanovenia pre oznámenia urobené po 14. máji 1999 a pred 1. júnom toho istého roku administratívna pokuta bola vo výške 0,1 % množstva mlieka a mliečného ekvivalentu dodaných výrobcami, avšak bez toho, že by administratívna pokuta mohla byť nižšia ako 500 ecu a vyššia ako 20 000 ecu, a na druhej strane, že prípadné zavinenie MZ nebolo podľa znenia uvedeného nariadenia relevantným kritériom.

- 15 Campina podala žalobu o neplatnosť proti tomuto rozhodnutiu.
- 16 Pokiaľ ide o argumentáciu HZA založenú na článku 3 ods. 2 druhom odseku nariadenia č. 536/93, Campina tvrdila, že toto nariadenie je neplatné, a teda nemá účinky, keďže neurčilo postup, ktorým by sa zohľadnil rozsah prekročenia lehoty a zavinenie dotknutého podniku v prípade uloženia administratívnej pokuty. Práve toto presne Súdny dvor vo svojom už citovanom rozsudku *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen* kritizoval v súvislosti s pôvodným znením tohto ustanovenia.
- 17 Hauptzollamt Frankfurt (Oder) navrhol zamietnuť túto žalobu, tvrdiac, že článok 3 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 536/93 už dostatočne zohľadňuje dĺžku prekročenia prostredníctvom rozloženia administratívnych pokút v závislosti od dĺžky prekročenia. Upresnili, že text nariadenia sa neviaže na kritériá zavinenia alebo objektívnej škody.
- 18 Vnútroštátny súd sa domnieva, že režim peňažných sankcií stanovený článkom 3 ods. 2 druhým odsekom nariadenia č. 536/93 je neprimeraný, pretože v prípade

minimálneho oneskorenia nijako nezlepšuje situáciu kupujúceho mlieka vzhľadom na pôvodné znenie článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 536/93, ktorého neplatnosť určil Súdny dvor v už citovanom rozsudku *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*.

- 19 Upresňuje, že prinajmenšom obdobie od 15. mája do 1. júna je príliš dlhé a vyplývajú z neho neprimerané účinky, keďže vedie k uloženiu peňažnej sankcie vo výške plnej sadzby dokonca aj pre prekročenia nie dlhšie ako jeden pracovný deň, čo je prípad prejednávanej veci, pričom uvedené účinky nemali žiaden zjavný vplyv na zaplatenie dodatočného poplatku, ktoré kupujúci musel vykonať pred 1. septembrom na základe článku 3 ods. 4 nariadenia č. 536/93. Dodáva, že okrem toho predmetnej mliekárni nevznikla povinnosť zaplatiť dodatočný poplatok.
- 20 Nakoniec vnútroštátny súd konštatuje, že peňažná sankcia nezohľadňuje otázku, či oneskorené podanie oznámenia malo dosah na administratívne konanie, osobitne na zaplatenie 1. septembra. V tejto súvislosti upresňuje, že Súdny dvor už zdôraznil, že minimálne prekročenie lehoty do 15. mája neohrozilo zaplatenie dodatočného poplatku pred 1. septembrom (pozri rozsudok *Molkereigenossenschaft Wiedergeltingen*, už citovaný, bod 41).
- 21 Za týchto okolností *Finanzgericht des Landes Brandenburg* rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je právny režim administratívnych pokút, ktorý je stanovený článkom 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia [č. 536/93]..., v prípadoch, v ktorých ide iba

o minimálne prekročenie lehoty, ktoré navyše nemalo zjavný následok, v rozpore so zásadou proporcionality?“

O prejudiciálnej otázke

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

- 22 Grécka vláda tvrdí, že dodržanie lehoty do 15. mája je vo veci samej nevyhnutné pre riadne fungovanie systému dodatočného poplatku, ako aj pre spoločnú organizáciu trhu mlieka a mliečnych výrobkov, pretože výpočet tohto poplatku je ohrozený v dôsledku oneskoreného oznámenia údajov uvedených v článku 3 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 536/93.
- 23 Táto istá vláda upresňuje, že peňažné sankcie stanovené článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia č. 536/93 sa menia v závislosti od dĺžky omeškania a závažnosti protiprávneho činu, čo umožňuje na jednej strane viesť kupujúcich mlieka k dodržaniu lehoty do 15. mája a na druhej strane vyhnúť sa nedodržaniu tejto lehoty mliekárňami, na ktoré sa nevzťahuje dodatočný poplatok. Nakoniec približne pätnásťdňový časový priestor stanovený článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia č. 536/93 sa nejaví uvedenej vláde ako opatrenie zjavne nevhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa.
- 24 Podľa Komisie treba v súlade so zásadou retroaktívneho uplatňovania peňažnej sankcie, ktorá postihuje priaznivejšie predmetné porušenie vo veci samej, uplatňovať nariadenie (ES) č. 1392/2001.

- 25 Zdôrazňuje, že toto nariadenie na jednej strane určilo 0,01 % za každý kalendárny deň omeškania oproti 0,1 % stanovenému nariadením č. 536/93 a na druhej strane znížilo minimálnu administratívnu pokutu na 100 eur. Podľa jej názoru uplatniteľnosť nariadenia č. 1392/2001 nemohla byť ovplyvnená skutočnosťou, že peňažná sankcia založená na nariadení č. 536/93 už bola uložená žalobkyni vo veci samej, pretože rozhodnutie vo veci samej, ktorým bola uložená táto sankcia, bolo napadnuté. Preto sankcia takto uložená nevytvára už získanú právnu situáciu.
- 26 Pokiaľ ide o zásadu proporcionality vzhľadom na ustanovenia článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 536/93, Komisia poukazuje na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má v oblasti poľnohospodárskej politiky.
- 27 Na základe tejto právomoci nemala povinnosť určiť dennú stupnicu sumy peňažnej sankcie, a mohla preto prijať predmetný právny režim vo veci samej na základe ktorého kupujúci, ktorí nedodržali lehotu do 15. mája, boli takto vedení k tomu, aby urobili oznámenie pred začiatkom obdobia, ktoré nasledovalo, s cieľom vyhnúť sa prísnejšej sankcii. Tým, že sa rozhodla pre zachovanie časového obdobia približne 15 dní pre každý úsek prekročenia lehoty pre toto oznámenie, sa Komisia domnieva, že zjavne neprekročila hranice svojej voľnej úvahy.
- 28 Okrem toho uloženie peňažnej sankcie na základe článku 3 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 536/93 nejde nad to, čo je potrebné a primerané na dosiahnutie uvedeného cieľa, to znamená viesť kupujúcich k tomu, aby predložili oznámenie v potrebnom čase.

- 29 Nakoniec Komisia tvrdí, že prekročenie lehoty kupujúcimi spôsobuje skrátenie lehoty, ktorú majú príslušné vnútroštátne orgány na výpočet sumy dodatočného poplatku, a predstavuje teda nebezpečenstvo pre riadne fungovanie tohto režimu. Preto povinnosť preukázať, či prekročenie lehoty malo vplyv na administratívne konanie, by ohrozilo odrádzajúci účinok a účinnosť peňažných sankcií.

Odpoveď Súdneho dvora

- 30 V rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom zakotveného v článku 234 ES Súdny dvor prislúcha poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú začal súd prejednávať. Z tohto pohľadu Súdny dvor prislúcha prípadne preformulovať otázky, ktoré sú mu predložené (rozsudok zo 4. mája 2006, Haug, C-286/05, Zb. s. I-4121, bod 17 a citovaná judikatúra).
- 31 Okrem toho treba pripomenúť, že je povinnosťou Súdneho dvora vykladať všetky ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré vnútroštátne súdy potrebujú na rozhodovanie o žalobách, ktoré im boli predložené, aj keď tieto ustanovenia nie sú výslovne spomenuté v otázkach položených Súdny dvor týmto súdmi. (rozsudok z 11. decembra 1999, Immobiliare SIF, C-42/96, Zb. s. I-7089, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 32 Je dôležité zdôrazniť, že zásada retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho trestu však tvorí súčasť spoločných ústavných tradícií členských štátov tak, že musí byť

považovaná za všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorej dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje a ktorú vnútroštátny súd musí dodržiavať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. mája 2005, Berlusconi a i., C-387/02, C-391/02 a C-403/02, Zb. s. I-3565, body 67 až 69).

33 Táto zásada nachádza osobitne svoj výraz v článku 2 ods. 2 druhej vete nariadenia č. 2988/95, ustanovení, podľa ktorého je úlohou príslušných orgánov retroaktívne uplatniť na správanie sankcie stanovené sektorovou právnou úpravou z toho dôvodu, že tieto sankcie sú priaznivejšie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2004, Gerken, C-295/02, Zb. s. I-6369, bod 61).

34 Z vnútroštátneho rozhodnutia vyplýva, že vo veci samej je sporným minimálne prekročenie lehoty stanovenej do 15. mája, pretože oznámenie bolo doručené príslušnému vnútroštátnemu orgánu nasledujúci prvý pracovný deň.

35 S cieľom dať potrebnú odpoveď vnútroštátnemu súdu preto treba určiť, či musí byť, pokiaľ ide o osobitnú situáciu, aká je vo veci samej a ktorá je charakterizovaná minimálnym prekročením lehoty stanovenej do 15. mája, nariadenie č. 1392/2001 považované za stanovujúce režim priaznivejších peňažných sankcií ako režim stanovený nariadením č. 536/93.

- 36 Podľa článku 5 ods. 3 nariadenia č. 1392/2001 však peňažné sankcia za nedodržanie lehoty do 15. mája ako vo veci samej je na jednej strane stanovená v sume 0,01 % za každý kalendárny deň omeškania z matematického základu, ktorým je referenčné množstvo „priamych predajov“, ktorými predajca disponuje, a na druhej strane táto suma nesmie byť nižšia ako 100 eur a vyššia ako 100 000 eur.
- 37 Naopak, na základe článku 3 ods. 2 druhého pododseku prvej zarážky nariadenia č. 536/93 sa peňažná sankcia za nedodržanie lehoty do 15. mája ako vo veci samej na jednej strane rovná 0,1 % množstiev mlieka a mliečneho ekvivalentu, ktoré predajcovi boli dodané výrobcami, a na druhej strane zmienená sankcia nesmie byť nižšia ako 500 ecu a vyššia ako 20 000 ecu.
- 38 Preto je nutné konštatovať, ako správne Komisia poznamenala vo svojich pripomienkach predložených Súdnemu dvoru, že pokiaľ ide o minimálne prekročenie lehoty do 15. mája ako v predmetnej právnej veci, režim peňažných sankcií podľa článku 5 ods. 3 nariadenia č. 1392/2001 je priaznivejší ako režim stanovený článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom prvou zarážkou nariadenia č. 536/93.
- 39 Vzhľadom na predchádzajúci výklad netreba rozhodnúť o primeranosti režimu peňažných sankcií, ktorý stanovuje článok 3 ods. 2 druhý pododsek nariadenie č. 536/93.
- 40 Vzhľadom na všetko predchádzajúce treba odpovedať na položenú otázku tak, že

- zásadu retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestu musí dodržiavať vnútroštátny sudca pri ukladaní sankcie za správanie, ktoré nie je v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z právnych predpisov Spoločenstva,

- pokiaľ ide o minimálne prekročenie stanovenej lehoty ako vo veci samej, režim peňažných sankcií stanovený článkom 5 ods. 3 nariadenia č. 1392/2001 je priaznivejší ako režim stanovený článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom prvou zarážkou nariadenia č. 536/93.

O trovách

- ⁴¹ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovky konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Zásadu retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestu musí dodržiavať vnútroštátny sudca pri ukladaní sankcie za správanie, ktoré nie je v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z právnych predpisov Spoločenstva.

Pokiaľ ide o minimálne prekročenie stanovenej lehoty ako vo veci samej, režim peňažných sankcií stanovený článkom 5 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 1392/2001 z 9. júla 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (EHS) č. 3950/92, ktorým sa zaviedol dodatočný poplatok pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov, je priaznivejší ako režim stanovený článkom 3 ods. 2 druhým pododsekom prvou zarážkou nariadenia Komisie (EHS) č. 536/93 z 9. marca 1993, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie dodatočného poplatku pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*], zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1001/98 z 13. mája 1998.

Podpisy